

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	34342
Nom	Patologia podològica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1208 - Grau de Podologia	Facultat d'Infermeria i Podologia	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1208 - Grau de Podologia	13 -	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BENIMELI FENOLLAR, MARÍA	125 - Infermeria
MACIAN ROMERO, CECILI	125 - Infermeria

RESUM

L'assignatura de Patologia Podologica (34342) realitza un recorregut conceptual sobre el que es denomina la gran patologia del peu. Esta assignatura de caràcter obligatori, pertany al Mòdul III, el qual es denomina de Patologia Podològica, Tractaments Ortopodològicos, Físics i Farmacològics, té una grandària de 46,5 crèdits ECTS, i inclou les matèries d'Ortopodologia, Patologia Podològica i Tractaments Físics i Farmacològics.

L'assignatura Patologia Podològica comprén temes centrals de la patologia del peu, per mitjà d'una seqüència d'estudi fonamentada en la parcel·lació de peu, ja que, esta distribució afavorix en gran manera la comprensió dels conceptes que configuraran el cos teòric de continguts. D'esta manera les distintes patologies queden agrupades en unitats temàtiques que comprenen les alteracions estructurals del peu, la patologia de l'anterior, les metatarsalgias i les talalgias.

Cal apuntar que a més de l'estudi de la patologia podològica, dins d'esta assignatura també s'aborden aspectes com les alteracions axials del membre inferior, les dismetrías i les diferents patologies sistèmiques amb repercussió podològica.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Tenint en compte el marc teoricopràctic on se situa esta assignatura, és necessari que l'alumnat haja adquirit prèviament els coneixements d'anatomia humana i podologia general, a causa de la interrelació existent entre els conceptes que es desenrotllen en estos tres assignatures. Així mateix, una altra assignatura que també juga un paper important per a la comprensió de la patologia podològica és la biomecànica.

COMPETÈNCIES

1208 - Grau de Podologia

- Conèixer i identificar els processos patològics del peu i sistèmics amb repercussió podològica, peu de risc i els paràmetres clínics patològics de les afeccions estructurals i funcionals de l'aparell locomotor en decúbit, bipedestació estàtica i dinàmica. Identificar les lesions dermatològiques i el seu tractament. Conèixer i aplicar la farmacologia específica d'ús podològic.
- Conèixer i desenvolupar les tècniques d'exploració per emetre un diagnòstic i pronòstic i dissenyar el pla de tractament ortopodològic de la patologia de l'extremitat inferior. Traumatismes ossis i múscul lligamentosos. Patologia de l'avantpeu i del retropeu. Deformatges congènites. Lesions neurològiques. Amputacions. Asimetries.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Els objectius que es persegueixen aconseguir al llarg de tot el procés d'aprenentatge durant la impartició d'esta assignatura són els següents:

- Instruir l'alumnat en el diagnòstic i maneig dels processos patològics del peu.
- Dotar l'alumnat de capacitat d'observació clínica per a poder interrelacionar la patologia sistèmica amb repercussió podològica.
- Capacitar a l'alumnat per a saber conèixer i detectar els paràmetres clínics de les afeccions estructurals i funcionals del membre inferior.
- Instruir l'alumnat per a desenrotllar i saber aplicar tècniques d'exploració física adequades a cada patologia del peu per mitjà de l'elaboració de protocols d'exploració podològica.

- Ensenyar a l'alumnat a tindre criteri clínic per a saber emprar en cada patologia del peu els mètodes adequats de diagnòstic tant en estàtica com en dinàmica.
- Capacitar a l'alumnat per a tindre juís clínics i poder emetre pronòstics de la patologia a tractar.
- Situar l'alumnat dins del mapa conceptual dels dos grans grups de patologia podològica: patologia d'anterior i patologia de retropié.
- Dotar l'alumnat d'estratègies per a identificar totes aquelles patologies podològicas tant d'origen osteoarticular com músculoligamentoso.
- Capacitar a l'alumnat per a tindre una visió integral de l'extremitat inferior, coneixent com repercutirà l'alteració estructural d'un segment del membre inferior en la resta de l'extremitat i de l'organisme.
- Instruir l'alumnat per a dissenyar un pla de tractament ortopodològico adequat a la patologia de l'extremitat inferior prèviament diagnosticada.
- Capacitar a l'alumnat per a desenrotillar l'habilitat i aptituds per a realitzar les activitats dirigides en la prevenció, diagnòstic i tractament de les afeccions i deformitats dels peus.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. ALTERACIONS ESTRUCTURALS DEL PEU.

Tema 1. Peu pla. Peu pla valgo laxo

Tema 2. Peu cave.

Tema 3. Peu equí, peu tal-lus, peu sancallós. Peu adductus (metatarsus varus) , peu abductu

2. ALTERACIONS DE L'ANTEPIÉ. PATOLOGIA DEL PRIMER RÀDIO

Tema 1. Hallux abductus valgus. Hallux varus.

Tema 2. Hallux tin o primus elevaels teus. Hallux flexus.

Tema 3. Síndrome d'insuficiència del primer ràdio. Peu de Morton

Tema 4. Síndrome de sobrecàrrega del primer ràdio. Hallux rigidus. Sesamoiditis.

3. PATOLOGIA DE L'ANTEPIÉ. PATOLOGIA DIGITAL.

Tema 1. Tipos d'alteracions digitals des d'un punt de vista anatomo-patològic.

Tema 2. Models patomecànics de deformitat digital.

Tema 3. Síndrome de predislocació del plat flexor

4. PATOLOGIA DEL L'AVANTPEU. METATARSALGIAS

Tema 1. Metatarsàlgies origen biomecànic. síndrome d'insuficiencia de primer radi, síndrome de sobrecàrrega de primer radi, síndrome de insuficiència de radis centrals. Fractura per fatiga dels metatarsians.

Tema 2. Metatarsàlgies origen biomecànic per alteraciones del quinto radi.

Tema 3. Metatarsàlgies per malalties localizades en l'avantpeu: malaltia de Freiberg-Köhler II

Tema 4. Metatarsàlgies por malalties localizadas en l'avantpeu: neuroma de Morton

5. TALALGIAS.AFECCIONS DE PARTS BLANES

6. TALAGIES AFECCIONES ÒSSIES DEL CALCANI

TEMA1. FASCITIS PLANTAAR. ESPOLONS PLANTARS I `POSTERIORS.

TEMA 2. ENFERMETAT DE HAGLUND

TEMA 3. ENFERMETAR DE SEVER

7. ALTERACIONS AXIALS DEL MEMBRE INFERIOR. DISMETRIA

Tema 1: Estudi del raquis. Escoliosi. Actitud escoliotica.

Tema 2: Estudi de les torsions i rotacions femorals. Exploració clínica de l'anteverció i retroversió de maluc.

Tema 3: Estudi del genoll. Genu valc, genu varo, genu flexus o genu recurvatum.

Tema 4: Estudi de les torsions tibials: valoració de la tèbia valga i la tèbia vara. Estudi de la torsió tibial interna i externa.

Tema 5: Estudi de les dismetries en membres inferiors. Tipus de dismetries. Exploració clínica

8. PATOLOGIA SISTÈMICA

Tema 1: El peu en l'artritis reumàtica.

Tema 2: El peu diabètic. Alteracions vasculars del peu. Peu neurològic.

Tema 3: El peu en la gota.

Tema 4: Artritis psoriásica

9. Pràctica 1. Análisis de la huella (3h)

10. Pràctica 2. Exploració del membre inferior (3 hores)..

- Breu exposició del professor introduint el tema i relacionant-ho amb continguts desenrotllats en la teoria.
- Demostració pràctica per part del professor de la tècnica d'exploració de maluc, genoll i peu.
- Identificació de troballes patològiques tant osteoarticulares com músculoligamentosos

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	74,00	100
Pràctiques en aula	8,00	100
Pràctiques en laboratori	6,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

- Classes teòriques (74 hores) -
- S'utilitzarà la metodologia d'aula invertida: els alumnes disposaran del temari de l'assignatura prèviamente a l'aula virtual en format power point locutat per poder estudiar i preparar les lliçons fora de l'aula. En l'aula es resoldran dubtes, es debatran els continguts, s'analitzaran idees i es realitzaran activitats de comprensió dels continguts teòrics. D'aquesta manera es fomentarà la participació activa del alumnat mitjançant debats i grups de discussió a l'aula

Practique a l'aula (P).

- Resolució de casos clínics per mitjà de l'aportació per part del professor d'aquelles dades claus de l'anamnesi del pacient per a desenrotllar un protocol d'exploració i així poder establir un diagnòstic patològic (4 hores) .
- Realització d'un pòster comunicatiu en grups reduits. El professorat assignarà a cada grup una patologia per què l'alumnat desenvolupe les seues principals manifestacions clíniques. S'utilitzarà suport informàtic per l'exposició del mateix. (4 horas)

- Pràctiques de laboratori

- **Pràctica 1. Anàlisi de l'empremta (3 hores) .**
- Breu exposició del professor introduint el tema i relacionant-ho amb continguts desenrotllats en la teoria.
- Anàlisi detallat de les tres unitats funcionals del peu: antepie, mediopie i retropie. - Identificació dels signes clínics patològics.
- Posada en comú i resolució de dubtes
- - **Pràctica 2. Exploració del membre inferior (3 hores)**
- Breu exposició del professor introduint el tema i relacionant-ho amb continguts desenrotllats en la teoria.
- Demostració pràctica per part del professor de la tècnica d'exploració de maluc, genoll i peu.
- Identificació de troballes patològiques tant osteoarticulares com músculoligamentosos.
- Posada en comú i resolució de dubtes.
- Tutorización
- Supervisió del treball en grup (1 hora)
- Resolució de dubtes tant de la càrrega docent teòrica com a pràctica (1 hora) .

AVALUACIÓ

- Examen teòric:

L'examen final constarà d'un total de 50 preguntes de resposta múltiple la puntuación màxima del qual serà de 10 punts.

L'alumne/a haurà d'obtindre una puntuació mínima de 5 punts en aquest examen per poder ponderar amb la resta d'activitats avaluades.

- Evaluació pràctic:

Tant les pràctiques de laboratori com les pràctiques d'aula tenen un caràcter obligatori.

És imprescindible que l'alumne/a haja cursat totes les pràctiques per poder presentar-se a l'examen teòric i a l'examen pràctic.

L'alumne haurà d'aprovar un examen pràctic de resolució d'un cas clínic amb una puntuació mínima de cinc, per poder ponderar amb la resta d'activitats avaluades.

- Evaluació final:

- * La nota del examen teòric suposarà un 50% de la nota final.
- * L'examen pràctic suposarà un 20% del valor total.
- * La resolució dels treballs realitzts de compresió dels continguts teòrics suposarà un 20% de la nota final.

El 10% restant s'obtindrà a la nota obtinguda de l'elaboració del póster.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Backup Klaus. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Editorial Masson. 2ª edición 2002.
- Encyclopédie Médico-Chirurgicale Podología. Tomos I y II. Ediciones Elsevier. París 2004.
- Encyclopedia de Podología EMC. Tomo I. Anatomía. Biomecánica y Fisiología del pie. Ediciones Elsevier. 2003.
- Hoppenfeld S. Exploración física de la columna vertebral y de las Extremidades. Editorial Manual Moderno, 1999.
- Kapandji I.A. Fisiología articular del miembro inferior. Editorial Médica Panamericana. 1999. 5ª edición.
- Macián, C. Reflexiones sobre el método de investigación científico en ortopodología. EN: Subirana, Qu. Manual de técnicas en ortopodología. Ediciones especializadas europeas, 2004.
- Macián, C. Historia clínica en ortopodología. EN: Subirana, Qu. Manual de técnicas en ortopodología. Ediciones especializadas europeas, 2004.
- Macián, C. Nuevas estrategias ortopodológicas asociadas al Síndrome de Dudley Morton. Podoscopio, 2009; 44:684-690.
- Moreno de la Fuente J.L. Podología General y Biomecánica. Editorial Masson, 2009.
- Munera Martínez, P.V. El primer radio. Biomecánica y ortopodología. Exa Editores, S.L. 2009.
- Núñez Samper, M; Llanos Alcaraz, L.F. Biomecánica, Medicina y Cirugía del Pie. Editorial Masson, 1997.
- Viladot A. Patología del antepié. Editorial Springer, 2001.
- Viladot A; Viladot R. Veinte lecciones sobre patología del pie. Editorial Mayo, 2009.
- Viladot A. y colaboradores. Lecciones básicas de biomecánica del aparato locomotor. Editorial Springer, 2001.

Complementàries

- Giannestras NJ. Trastornos del pie. Ediciones Salvat, 1979
- Kendall F.P. Músculos: pruebas y funciones. Editorial Marvant. 4ª edición 2005.
- Lelièvre J. Patología del pie. Editorial Toray-Masson, 1973.
- Michaud T.C. Ortosis plantares y otras formas de tratamiento conservador. Ediciones newton (Massachusetts)
- Root, M; Orien, W; Week, J. Normal and anormal function of the foot. Clinical Biomechanics (Los Ángeles), 1997.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

FITXA D'ADDENDA DE LA GUIA DOCENT 1r quadrimestre CURS 2020-21	
Titulació	GRAU PODOLOGIA
Codi de l'assignatura	34342
Nom d'assignatura	PATOLOGIA PODOLÒGICA

6. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts descrits en al guia docent de l'assignatura.

Se mantienen los mismos contenidos descritos en la guía docente de la asignatura.

7. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Es manté el volum de treball especificat en la guia docent de l'assignatura. En relació a la planificació temporal de la docència, es mantenen les sessions en els dies i hores programades a la OCA de la FIP.

Se mantiene el volumen de trabajo especificado en la guía docente de la asignatura. Por lo que respecta a la planificación temporal de la docència, se mantienen las sesiones el los días y horas programados en la OCA de la FIP.

8. METODOLOGIA D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE

PER A TOT L'ESTUDIANTAT

- *S'emprarà la metodologia d'aula inversa. Els alumnes disposaran del temari de l'assignatura prèviamente per poder estudiar i preparar les lliçons fora de l'aula. En l'aula es resoldran dubtes, es debatran els continguts, s'analitzaran idees i es faran treballs de manera individual o en grups reduits.*
- *Es realitzaran presencialment les activitats pràctiques (P i L) i tutories col·lectives estableertes en la guia docent.*
- *Les tutories individuals seran preferentment virtuals.*

- En el cas que la situació sanitària imposara que la totalitat de la docència es desenvolupara online, se substituiran totes les sessions per pujada de materials a Aula virtual i videoconferència síncrona. En el cas de les activitats pràctiques (P i L), es garantirà la interacció amb l'estudiantat mitjançant videoconferència o fòrum o chat en aula virtual. Donat el cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a través de l'aula virtual per l'equip docent de l'assignatura.

PER A ESTUDIANTAT VULNERABLE O AFECTAT

S'adaptarà la metodologia a les següents activitats no presencials:

- *Per a les T: l'alumne disposarà del temari locutat. Es resoldran els possibles dubtes per videoconferència.*
- *Per a les pràctiques P i L: Treballs individuals assignats a través de l'aula virtual.*
- *Tutoria per videoconferència*

PARA TODO EL ALUMNADO:

-Se utilizará la metodología de aula inversa: los alumnos dispondrán del temario de la asignatura previamente en el aula virtual en formato power point locutado para poder estudiar y preparar las lecciones fuera del aula. En el aula se resolverán dudas, se debatirán los contenidos, se analizarán ideas y se realizarán actividades de comprensión de los contenidos teóricos. De esta manera se fomentará la participación activa del alumnado mediante debates y grupos de discusión en el aula.

- *Se realizarán presencialmente las actividades prácticas (P i L) y tutorías colectivas establecidas en la guía docente.*

- Les tutorías individuales serán preferentemente virtuales.

- En el caso que la situación sanitaria impusiese que la totalidad de la docencia es desarrollara online, se substituirán todas las sesiones por subida de materiales a Aula virtual y videoconferencia síncrona. En el caso de las actividades prácticas (P i L), es garantizará la interacción con el alumnado mediante videoconferencia o fórum o chat en aula virtual. Dado el cas, les adaptaciones correspondientes serán comunicadas a través del aula virtual por parte del equipo docente de la asignatura.

PARA EL ALUMNADO VULNERABLE O AFECTADO

Se adaptará la metodología a las siguientes actividades no presenciales:

- Para las T: el alumno dispondrá del temari locutado. Es resolverán las possibles dudas por videoconferencia.
- Para las prácticas P i L: Treballs individuales assignados a través del aula virtual.
- Tutoría por videoconferencia.

8. AVALUACIÓ

Es mantenen els criteris de la guia docent quant a la ponderació de l'avaluació de cada tipus d'activitat. En cas d'estudiantat vulnerable o afectat, la proporció de qualificació de les activitats de grup evaluables es traslladarà a activitats individuals.

En cas que la situació sanitària imposara que la prova final es desenvolupara online, es proposarà una evaluació per la següent modalitat:

- Prova escrita individual per tasca síncrona mitjançant qüestionari per aula virtual.
- Prova escrita individual síncrona mitjançant cas pràctic per aula virtual.
- Addició d'activitats d'avaluació continua.

Se mantienen los criterios de la guía docente en cuanto a la ponderación de la evaluación de cada tipo de actividad. En el caso del estudiantado vulnerable o afectado, la proporción de la calificación de las actividades de grupo evaluables se trasladará a actividades individuales.

En el caso de que la situación sanitaria impusiera que la prueba final se desarrollara online, se propondrá una evaluación para la siguiente modalidad:

- Prueba escrita individual para tarea síncrona mediante cuestionario por el aula virtual.
- Prueba escrita individual síncrona mediante caso práctico por el aula virtual.

-Adición de actividades de evaluación continua.

9. REFERÈNCIES (Recursos bibliogràfics i documentals)

Es manté la bibliografia existent en aula virtual. Si la situació sanitària imposara tancament de biblioteques, es facilitaria material de suport a través de l'aula virtual.

Se mantiene la bibliografía existente en el aula virtual. Si la situación sanitaria impusiera el cierre de bibliotecas, se facilitaría material de soporte a través del aula virtual.